

Avigdor Hameiry beszél az új Palesztina lelkéről...

„Soha olyan optimista nem volt a jisiv, mint épen a zavar-gások óta“

Cluj-Kolozsvár, május 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szombaton este tartotta Avigdor Hameiry az Unitárius Kollégium zsúfolásig megtelt dísztermében első kolozsvári előadását. Avigdor Hameiry, akit eddig bibliai szárnyalású verseiből és lendületes prózájából ismertünk, ezúttal új oldaláról, mint az élő szó gladiátora mutatkozott be. Közvetlen volt, szellemes és finom. Beszédén a szatirának nemes vonala ömlött végig, egyszerű, de tömören karakterisztikus szavai élményszerű erővel hatottak át a hallgatókat, akik finoman kiélezett mondatai végén több ízben viharos tapsban törtek ki. Feledhetetlen jelenség ő maga is, szelíd, kék szemével apró, heves, kalapácsütéses gesztusai-val és beszédének lendületes ütemével. Robusztus chalu-alakja nagyszerűen talál ahhoz a beszédhez, amely valóságos himnusz mindannak, ami Palesztinában történik. Nachum Szokolov óta ilyen hatást Erdélyben szónok nem ért el.

Avigdor Hameiry a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportja nevében Dr. Weisz Jenő üdvözölte. Noszin Rózi Péterdi Andornak: „Avigdor Hameiry-hez“ c. versének szívéhez szóló interpretálásával köszöntötte a költőt.

A világsajtó pletykái

— Tíz év óta élek kicsiny hazánkban — kezdte Hameiry — nem vagyok szónok és csak akkor beszélek, ha érzéseim túlfűtöttsége parancsszerűen követeli a beszédet!

— A világsajtó tele van pletykával, vagy kacskákkal, amikor a palesztinai helyzettel foglalkozik — mondotta. — Az augusztusi események után ezeknek a jó, vagy rosszhiszemű, de mindenképpen üres és hazug állításai megcáfolására vállalkoztam és nem jöttem sem mint politikus, sem mint irodalmár, hanem mint a zsidó nép egyszerű gyermeke, hogy elmondjam, mi történt Palesztinában és mi van most, a történetek után. Soha olyan optimisztikus nem volt a hangulat, mint most és soha oly biztonságban zsidó nem érezte magát a Szentföldön, mint az augusztusi események óta. A galut ideológiája és nyelve Palesztináról teljesen elűt attól az ideológiától és beszédétől, ami Palesztinában uralkodik. Nem azért, mert a galut földrajzilag van távol Palesztinától, hanem történetileg.

Nem volt pogrom!

— Itt a galutban például egyre halom, hogy palesztinai pogromról beszélnek. Pogrom? Olyan szó ez, ami csak galutbeli viszonyokra alkalmazható, ahol egy meghunyászkodó, egy életéért reszkető emberke áll szemben egy hitvány pogromistával. Az a rongy ember, akinek galuti élete nem egyéb sorozatos öncsalásnál, áll szemben a hűgánnal, akinek aljas indulatai tápot kapnak az áldozat gyávaságából. Palesztinában nem volt pogrom, itt hősök harea volt egy fölbujtott hordával.

Hameiry ezután finom szellemességgel boncolja a galuti és a palesztinai zsidó közötti biológiai különbséget. A palesztinai tudja, hogy ez a föld utolsó stáció az évezredek kóborlás után. A világ és önmaga központjának tekinti a Szentföldet. A legszegényebb zsidó Palesztinában boldogabbnak tudja magát az ő tiszta emberi mivoltában, az ő egyenes gerincével, mint itt a leggazdagabbak. Akármilyen szegény is, úgy érzi, hogy a földön minden rög az övé. És amikor a múlt év augusztusában e rög megvédésére került a sor, akkor, igaz, száznegyven zsidó otthagya az életét, de — és ez az, amit a lapok elhallgattak, vagy elferdítettek, — az arab támadók legalább huszszor annyian hagyták ott fogukat. A makka-beusok óta a honvédelemnek ilyen fölemelő példáját nem látták Palesztinában.

Es mi tette lehetővé a harenak ilyen kimenetelét?

A lelki tulerő

Az, hogy a zsidók morálisabbnak érezték magukat. Hindenburg mondotta, hogy aki az igazságért harcol, a lelki tulerőjével tud győzni. Ha a németek a háborút morális szükségnek érezték volna, bizonyára nem vesztették volna el.

— Palesztinában — ugymond — nincs antiszemitizmus, az arab nem gyűlöli a zsidót. De nincs is arab nép.

Effendi van és Fellach. Az effendi nemcsak kizsákmányolja a fellach testvérét, hanem a lelki és fizikai elnyomásnak egészen páratlanul pokoli viszonyt tartja fenn. Palesztinában évezredekig nem voltak fák, mert a fellach nem ültet. Miért ültessen, ha a fellachot ugyanis az effendi minden 2 évben kicsérli, mert nem akarja, hogy a dolgozó is valamikor igényt tartson egy talpalatnyi saját földre. Az effendik „felsőbb“ rétege sem nevezhető népeknek. Ezek a gazdag semmittevők, akik már nem tudják, mit csináljanak pénzüikkel, minden feleségüknek villát és külön autót tartanak, példátlanul gyűlölik egymást és nem is ők voltak az augusztusi események első megindítóit, hanem egészen más titokzatos erők. Ők csak felbujtók voltak. Nagy mohóságukban azt hitték, hogy egy cigarettáért, egy kendőért, amit a fellachnak adnak, magukhoz kaparinthatják a zsidók kertjét, szőlőjét, vagy ingóságait. Tel-Avivot is felosztották egymás között: a gyárakat, az üzleteket, a zsidók leányait. Négy és fél napon át tartott a háború, de az arab hordák nem tudták betenni a lábukat a városba. Tizenketten veszték el a támadók közül és egyetlen zsidó sem halt meg.

A gyönyörű védelem

— Három évig voltam a háború poklában, de a hősiességnek ilyen példáit sehol nem tapasztaltam. Láttam Jeruzsálem védelmét és látták volna, hogyan nyugtatták meg a fiatal dolgozókat az öreg chaluca-zsidókat, hogyan küldték vissza őket: menjetek csak házatokba és várjátok be nyugalommal a végét, meg fogunk benneteket védelmezni! Fájdalom, Szezában és Hebronban nem voltak chaluok. Itt lemészárolták a jámborokat, éppen úgy, ahogy a háborúban is megtörtént, hogy a front egyes falvaiban védtelen embereket költözteték föl a kozákok.

Meghalt a híres baccarat-per hőse

Amikor Edward walesi herceg hat napig tanu volt

London, május 26. Pénteken meghalt Londonban a 90-es évek egyik legérdekesebb perének főszereplője, Sir William Gordon-Cumming. Ez a gazdag angol ur volt hőse a híres baccarat-pernek, amelyben tanuként hallgatták ki a walesi herceget, a későbbi Edward királyt.

1891-ben Tramby-Croftban előkelő társaság volt együtt Artur Stanley Wilson kastélyában. Ott volt többek között Edward, a walesi herceg is és ott volt Gordon-Cumming, egy régi skót arisztokrata család tagja. Estenként bakkoztak, a walesi herceg volt a bankár. Három estén folyt a bakkozás s a negyedik estén a társaság néhány tagja azzal gyanúsította meg Sir Williamot, hogy hamisan játszott. A vád szerint, ha észrevette, hogy rosszul áll, észrevétlenül esőkkentette tétjét, ha pedig látta, hogy nyer, ugyancsak bámulatos ügyességgel, megduplázta a tétet. Sir William, aki nem akarta a walesi herceget belekeverní a botrányba, aláírt egy szerződést, amely szerint örökre lemond a kártyáról azzal a feltétellel, hogy a társaság tagjai nem fognak beszélni az ügyről.

Mint hogy azonban hamarosan egész London tudott már az egész esetről, a skót arisztokrata tisztváni akarta magát és rágalmozásért feljelentette Wil-sont és barátját. Tanuként idézték be

Gonorrhoea, hólyaghurut, folyás, mirigygyulladás, szükületek nyomtalanul eltűnnek. Tisztítja a húgycsövet és megszünteti a viszketésgéget. Szerezze be még ma fenti készítményt a legközelebbi gyógyszerertárból éa a kívánt eredményt eléri.

Huldát huszonkét ember, közöttük hat leány védte. Egyetlen zsidó harcos esett el, a drága Efraim Csizik. Huszonketten védtek és nyolcszázán támadtak. Huldánál pedig kétszáz arab esett el. És amikor jöttek az angolok és látták a kevés zsidónak a nagy tömeggel való gyönyörű szembenállást, azt mondták: ezektől nem vesszük el a fegyvereket. Az angol katonák közül többen könnyes szemekkel ölelték meg a zsidó harcosokat.

Palesztinában nem sirattuk, hanem azzal a méltósággal gyászoltuk a száznegyven embert, amely kijár azoknak, akik vérükkel adták nekünk Palesztinát.

Avigdor Hameiry ezután a földkérdést ismertette, amely gyökere minden zsidó problémának. A világ szeretetét, az antiszemitizmus megszüntetését a földkérdés fogja nálunk megoldani. Majd a vallásosság kérdéséről beszélt nagyon szellemesen és végül a Palesztina probléma etikai oldaláról.

az ő zsebébe nyult, Braun egyre izgatottabb lett.

— Ez az ur hazudik — állt szembe a sértettel és hevesen gesztikulálni kezdett.

A bíró figyelmeztette, hogy viselkedjék illedelmesen, hiszen nem először van dolga a bíróság előtt, nincs summa oka, hogy ilyen izgatott legyen. De Braun Ferenc egyre izgatottabban kiáltott.

— Figyelmeztetem magát, — mondta a bíró — hogy ha nem viselkedik rendesen, fegyelmi büntetést fog kapni.

— Bánom is én! Mit bánom én, hogy mit ad maga nekem — hallatszott a válasz.

— Nem bánja? — mondta a bíró — huszonnégyórát sötét zárkával büntetem.

Ezt az első rendbüntetést a fegyelmi büntetések sorozata követte.

— Nem bánom, ha hatvanöt órát ad is — ordította Braun.

Nem kapott hatvanöt órát, de a következő fegyelmi büntetés újabb huszonnégyórát sötét zárkával sújtotta Braun Ferencet.

— Tölem csinálhat, amit akar...

Ujabb huszonnégyórás sötétzárkában büntetést kapott. Ez volt már a harmadik fegyelmi büntetés. Az örök ráncigatást vissza a haragos vádlottat, aki hadonászva kiabált tovább. A nagy botrány akkor tört ki, amikor a bíróság kihirdette az ítéletet. Büñösnök mondta ki őt lopás büntetésében és ezért — tekintettel szokrososan büntetett előéletére — négyévi szigorított dologházra ítélté el.

— Ártatlanul ítélték el — ugrott fel Braun Ferenc helyéről és megragadta azt az asztalt, amely mögött a bíró hirdette az ítéletet, másik kezével megfogta azt az asztalt, amely mögött az ügyész ült, teljes erővel nekilendült és az egyik asztalt feldöntötte. Az ügyész asztalán felborult a tinta, az iratok elvágódtak a földre. Hiába ugrott az örök elítélt mellé, Braun Ferenc most már teljesen megvadulva tombolt, zuzott, sikoltozott, ütött, tépett. A bíró az ablakhoz hátrált, nehogy őt is valami indulat érje, az ügyész, a védő felugrott helyéről és a tárgyalóterem egész közönsége — nyolc ember — a vádlóra vetette magát, de nem sikerült őt megfékezni. Mindenkit megharapott, aki közelébe ért, már mindenki megsebsült a szobában, amikor végre a teremőrnek mentőölete támadt.

Elszaladt és az egyik irodából olyan vászonhevedert hozott elő, amelyre az iratokat szökták összekötni. Ezt hirtelen mozdulattal a dühöngő ember nyakába vetette, megrakadta a heveder végét és lerántotta a dühöngő foglyot a földre.

De még most sem sikerült vele végezni. A földön tovább dühöngött, karmolt, harapott és csaknem félóra mult el, addig, amíg a felsiető örök és a folyósóról egyre többen közelébe emberek meg tudták fékezni. Nagynehezen lehurcolták cellájába. A teremből néhányan, akik véretek, átmentek a mentők szomszédos épületébe és bekötötték sebeiket.

A botrány után a bíró magához hivatta a soros vizsgálóbírókat, aki azonnal jegyzőkönyvet vett fel az esetről és most hatóság elleni erőszak és könnyű testi sértés vétsége miatt is eljárás indult Braun ellen.

Véres botrányt rendezett a tárgyaláson egy budapesti zsebmetsző

Budapest, május 26. Pédátlanul izgalmas botrány játszódott le a mult héten a budapesti törvényszéken egy kilencszerezen büntetett zsebtolvaj bűnpereinek tárgyalása során. A vádolt Braun Ferenc ötvenéves zsebtolvaj volt. A vád szerint a mult év szeptemberében Braun a villamoson belenyúlt Klein Vilmos kereskedő zsebébe, aki azonban észrevette a dolgot és megmarkolta a tolvaj kezét. A villamos megállították, rendőr jött, aki

azután Braun Ferencet bevitte a főkapitányságra.

Braun Ferenc a tárgyaláson tagadott és azzal védekezett, hogy nem akart lopni, hanem a villamos zökkenése következtében nekiesett a sértettnek, aki ugyanabban a pillanatban kiejtett valamit a zsebéből és azt hitte, hogy ő akarta meglopni.

Mikor Klein Vilmos a bíró előtt határozottan a szemébe mondta a vádlottnak, hogy akkor kapta el a kezét, mikor

Flueras cíója a

a m

Bucuresti mara mai u szocialista k Flneras beje szombaton a zista diakos otthonból vezerekre e cuzista diak ve tamadtal a megtamad kat, rövides te kezdetét. cialisták őt a Munkások hogy ott ta mindaddig szinre nem

A megfuta larmázták a nek lakói a tak és be al A munkások madást, azu magukat s ellen tartott amig a rend Flueras ezu tereknököt, h lo eseménye ha ez nem t mindenképen ni arra, hogy szakra erősz mására hozta ras, hogy ebl képviselőne te már Ma Vaida belüg madókkal sz teltek.

Pardos több vetkező fels pénzügyi kri rán részletes galmi krizis kulminációs Marionescu nyér szerinte nasz tárgyáva

Mil a mode Megmte Az i racio című k az UJ KEL

A kezelje SIC

Arzén, bisn dr. M. Pomar mato vérbaj l nöke.

A helyettesíti az szere

A nem mérges an

A nak hatása va

A eltüntet gyors gativva teszi vizsgál

Egy hónapi kes egy üveg Kérien prost sokat.

Kapható az táraiban és dr kata Bukarest, Unite 14. szám

Flueras képviselő interpellációja a cuzista támadás miatt

A munkások meg fogják találni a módját, hogy megvédjék magukat

mondotta Flueras képviselő aki erélyes intézkedéseket követelt az egyre jobban elhanyagolt cuzista támadásokkal szemben

Bucuresti-Bukarest, május 26. A kamara mai ülésén napirend előtt Flueras szocialista képviselő szólalt fel elsőnek. Flueras bejelentette a kamarának, hogy szombaton a késő esti órákban egy cuzista diakesoport rátámadt a Munkásotthonból bekészen kijövő szocialista vezérekre és szocialista diákokra. A cuzista diákok botokkal felfegyverkezve támadtak rá a szocialistákra, mert a megtámadottak nem hagyták magukat, rövidesen általános verekedés vette kezdetét. A verekedés során a szocialisták öt diákot elfogtak és bevitték a Munkásotthonba őket azzal a céllal, hogy ott tartják az elfogott diákokat mindaddig, amíg a rendőrség a helyszínre nem érkezik.

A megtámadott cuzista diákok felháromozták a diákokotthonokat, amelyeknek lakói a Munkásotthon elé vonultak és be akartak hatolni az otthonba. A munkások először visszaverték a támadást, azután pedig elbarrikádozták magukat a tulerőben lévő cuzisták ellen tartották a kaput mindaddig, amíg a rendőrség meg nem érkezett. Flueras ezután felszólította a miniszterelnököt, hogy vegyék elejét a hasonló események megismétlődésének, mert ha ez nem történne meg, a munkásság mindenképpen meg fogja a módját találni arra, hogy megvédje önmagát és országára erőszakkal fog válaszolni. Tudomására hozta végül a kamarának Flueras, hogy ebben az ügyben a szocialista képviselőknek egy delegációja felkereste már Maniu miniszterelnököt és Vaida belügyminisztert, akikről a támadókkal szemben szankciókat követelték.

Interpelláció a kenyér ára miatt

Pardos többségi képviselő volt a következő felszólaló, aki az általános pénzügyi krízisről beszélt s ennek során részletesen kitért az ingatlan forgalmi krízisre, amely szerinte elérte kulminációs pontját.

Marionescu többségi képviselő a kenyér szerinte túlmagas árát tette panasztárgyává s kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy mit szándékozik tenni, hogy a liszt és a kenyér ára közötti aránytalan különbséget megszüntesse. Mircea Vasilescu képviselő szólt fel ezután személyes ügyben. Kijelenti, hogy Leon Lupista képviselőnek személyét érintő állításai nem felének meg a valóságnak. Nem igaz az, hogy ő panama utján kapott volna földet a földművelésügyi minisztériumtól. Ő hajlandó bármikor és bárkinek vagyona tisztességes eredetét beigazolni, ugyanezt azonban Lupu, Leon politikai vezére nem teheti meg.

Cuza az idegen színészek ellen

A kamara ezután áttért a napirendre, amelynek egyedüli pontja ma is a színháztörvényjavaslat általános vitája volt.

A vitához először Hanes, majd Petrovici képviselők szólottak hozzá. A két egyetemi professzor-képviselő után Cuza professzor szól hozzá a javaslat első pontjához és éles hangon kel ki az ellen, hogy idegenek árasszák el a román színházakat.

Nem kell tünni az idegeneket a román színházakon — mondja — és ha ezek az idegenek nem fognak maguktól elmenni, úgy én majd gondoskodom róla, hogy elmenjenek.

A szenátus ülése

A szenátus ülésén napirend előtt Graur többségi szenátor szólalt fel, aki a nemskára Bukarestbe érkező Titulescunak érdemeit méltatta. Ugyancsak Titulescu érdemeiről beszélt Romanescu szenátor is, aki a többségi szenátorok

ORTHODOX UJ INTERPELLÁCIÓ
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 88.

A 15-éves tanévre kibővített arányokban nyílik meg.
Az összes elemi és középiskolák közelében.
Szeretetteljes gondosság!
Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!
Naponta ötszöri bő étkezés!
Múltányos díjak! Külön számla nincs!
Folyó tanévben félbentlakók még elfogadhatnak

nevében annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy az országba érkező Titulescut, akinek Románia annyit köszönhet, méltóképpen fogadják.

Ezután Gyárfás magyarpárti szenátor panaszkodott, hogy a szenátorok nem kapják meg kellő időben az új törvényjavaslatokat és így nem áll megfelelő idő rendelkezésükre azoknak át tanulmányozására.

Mirto kereskedelemügyi miniszter néhány rendkívüli hiteltől szóló törvényjavaslatot terjeszt be, majd Zipstein szenátor beszél, aki a beszarabiai tartományi igazgatóság működését kifogásolja, amely szerinte nem egyéb, mint egy kérvénytovábbító hivatal.

Végül Georeceanu képviselő sürgős intézkedéseket kér a kormánytól az agrárkrízis megoldása érdekében.

Több mint száz embert mérgeztek meg Németország különböző városaiban mérgezett fagyalattal

Paratifusz-bacillust találtak az utcai árusok fagyaltjában

Berlin, május 26. Braunschweigban a baktériumoktól szennyezett fagyalt fogyasztói közül eddig ötvenet szállítottak kórházba. Az összes mérgezettek további orvosi kezelése szükséges.

A rendőrség elfogott egy utcai árust, akinek áruját bakteriológiai vizsgálatnak vetették alá. Megállapítást nyert,

hogy a fagyaltban paratifusz baktériumok vannak.

Detmoldban is tovább növekedett a megbetegedettek száma. Itt harminckilenc beteg fekszik a kórházban. Legtöbbjük gyermek. A kiadott hivatalos tájékoztatás szerint a betegek állapota aggodalomra nem ad okot.

A hatóságokhoz hasonló megbetegedésekről érkeztek jelentések a hannoveri Linnemannsbushból, Holzhausenből és Schöttmarból is.

A lapok intézkedéseket követelnek az utcai árusok rendszeres ellenőrzésétől érdekében.

Borzalmas repülő szerencsétlenség a baneasai repülőtéren

Cantacuzino mérnök, Románia legkiválóbb repülője szörnyethalt, Blanc Aristid nevelt-leánya súlyosan megsebesült

Cantacuzino mérnök átadta a volánt női utitársának aki elvesztette uralmát a gép fölött

Cantacuzino mérnök édesapja hasonló módon vesztette el életét

Bucuresti-Bukarest, május 26. Tegnap este megrendítő repülőszerencsétlenség történt a baneasai repülőtéren. Cantacuzino Mircea mérnök a legkiválóbb román repülőgép egyike, egy hölgy tanítványának kiképzésével foglalkozott. A hölgy: Colette Polizu-Miesunesti, Blanc Aristid nevelt leánya, mes terével a repülőter felett keringett a géppel. Cantacuzino mérnök átadta a

volánt tanítványának. Mintegy 200 méterrel a föld felett a pilóta-jelölt észrevette, hogy a gép egyenesen egy ház te tejének tart. Be akarta kapcsolni a motort, hogy az akadály elöl kellő időben kitérhesse, ez azonban nem sikerült neki és a következő perében megtörtént a borzalmas összeütközés. A repülőgép a ház oldalához ütődött, majd irtózatoss erővel zuhant le a földre,

maga alá temetve a gép mintkét utasát. Cantacuzino mérnököt holtan húzták ki a romok alul, míg Polizu-Miesunesti kisasszonyt súlyos sebekkel szállították kórházba. A fiatal és kiválóan tehetséges pilóta-mérnök halála óriási megdöbbenést keltett Bukarestben, annál is inkább, mert a szörnyethalt mérnök édesapja hasonló módon vesztette el életét.

Véres határincidens a lengyel-német határon

A határsértő lengyel tisztviselőket a német határőrség le akarta tartóztatni, mire ezek tüzelni kezdtek, a németek pedig viszonzták a tüzet

Varsó, május 26. A Gazetta Polska thorni jelentése szerint Münsterwalde közelében a német-lengyel határon határincidens történt. A cirkáló lengyel őrzőparat a német határőrség puskatűzzel fogadta s két embert megsebesítettek. A lap közlése szerint a sebesülteket a német határőrök átvitték a határon és Marienwerderbe hurcolták őket. A lapköveteli a lengyel külügyminisztérium erélyes fellépését.

Berlinben a Wolf távirati iroda Marienwerderből származó jelentést tett közzé. Eszerint a keletporoszországi

kormányzósági elnök közli, hogy Neuhofen közelében lengyel tisztviselők határsértést követtek el, mire a német határőrség le akarta őket tartóztatni. Két lengyel tisztviselő ellenállott s társaik is később meg akarták kísérni kiszabadítani az ellenállás ellenére is őrizetbe vettek. Ekkor mindkét részről pisztolylövések dördültek el s egy német és egy lengyel határőr megsebesült. Az incidens felidézett a német határőrség beszállította Marienwerderbe.

Varsó, május 26. A lapok szerint a német-lengyel határvidéken történt in-

cidensnek komolyabb következményei lesznek. A lengyel határőrség kihallgatott emberei azt állítják, hogy lengyel részről határsértés nem történt és a németek lengyel területre lincolták el a sebesült határrendőr-tiszteket.

Berlinből közlik, hogy egyik lengyel határrendőrségi tisztviselő állapota súlyosra fordult. Nincs kizárva, hogy nem fog életben maradni.

Hirdessen az Uj Keletben

Milyen legyen a modern irodaüzem?

Megmutatja Raith Tivadar

Az irodaüzem racionalizálása

című két kötetes könyve.

Ara 391 lej az UJ KELET könyvosztályában.

A verbaji

kezelje SIGMARGYL pastillával
Arzén, bismuth, higany. Készítette dr. M. Pomaret, a párisi egyetem Dermatológiai laboratóriumának volt főnöke.

A Sigmargyl helyettesíti az oltásokat és kizárja a szerencsétlenségeket.

A Sigmargyl nem mérges anyag és nem káros a szervezetre.

A Sigmargyl hatása van a verbaji összes esetekben.

A Sigmargyl eltünteti gyorsan minden sebet és neaktívva teszi a Bordet-Wassermann vizsgálat eredményét.

Egy hónapi gyógykezeléshez szükséges egy üveg ára 390 lej.

Kérjen prospektust és felvilágosítókat.

Kapható az ország összes gyógyszerárcaiban és drogériáiban. Engros lera-kata Bukarest, V. ker. Str. Principalele Uite 14. szám.

Kedd, 1930 május 27.

DL

...a ördög...

...nyomtalanul elt...

...Szerezze be meg...

...kivánt eredményt el...

...Brau...

...Braun egyre izg...

...azudik — állt szeml...

...esen gesztikulálni kez...

...meztette, hogy viselked...

...hiszen nem először...

...óság előtt, nincs semmi...

...en izgatott legyen. De...

...gyre izgatottabban kial...

...tem magát. — mondta...

...ha nem viselkedik rend...

...büntetést fog kapni.

...! Mit bánom én, hogy...

...ekem — hallatszott a...

... — mondta a bír...

...sötét zárkával bünt...

...büntetést a fegy...

...ata követte.

...ha hatvanöt óra ad...

...raun.

...tvanöt óráig, de a követ...

...üntetés újabb uszon...

...rkával sujtotta Braun...

...hat, amit akar...

...gyorás sötétzárkábun...

...volt már a harmadik...

...s. Az őrző ráncigaltá...

...vádoltat, aki ludo...

...vább. A nagy botány...

...nikor a bíróság kihir...

...Bünösnek mondta ki...

...ben és ezért — tek...

...büntetett előlétere...

...ritott dologháza mel...

...teltek el — ugrott fel...

...helyéről és megragalta...

...hely mögött a bír...

...mások kezével megfos...

...t, amely mögött az...

...erővel nekilendült és...

...feldöntötte. Az ügyes...

...t a tinta, az iratok...

...e. Hiába ugrott az or...

...braun Ferenc most már...

...lva tombolt, zuzot...

...épeit. A bíróság az...

...gy őt is valami ingul...

...sz, a védő felugrott be...

...lőterem egész közön...

...ber — a vádlottra ve...

...nem sikerült őt megf...

...megharapott, aki k...

...mindenki megsebesült a...

...r végre a teremnek...

...adt.

...az egyik irodából elvan...

...hozott elő, amilyenel...

...ak összekötni. Ezt bir...

...l a dühöngő ember...

...megrakadta a beve...

...ntotta a dühöngő fog...

...em sikerült vele végez...

...bb dühöngött, karmolt...

...nem félóra múlt el...

...elsiető örök és a foly...

...ben közelébe emberek...

...zni. Nagynehezen le...

...ba. A teremből néhá...

...tek, átmentek a men...

...pületébe és bekötött...

...n a bíróság magához hi...

...sgálobíró, aki azonnal...

...ett fel az esetről és...

...eni erőszak és könyör...

...e miatt is eljárás in-

Ferderber alezredest felmentette, a többi vádlottakat súlyos büntetéssel sújtotta a hadbíróóság

Anton főhadnagyot két évre, Constantinescu kapitányt nyolc hónapra, Maciuceanu főhadnagyot és Radu törzsrőmestert hat hónapra ítélték. Két schimbás kivételével az összes schimbások két-három hónapi börtönt kaptak. A vádlottakat nyomban letartóztatták

Cluj-Kolozsvár, május 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári 11-es huszárezred tisztjeinek és schimbásainak perében ma este fél nyolckor hirdette ki a kolozsvári hadbíróóság az ítéletet. Az ítélet kihirdetését páratlan látogatás izgalom és érdeklődés előzte meg. A nagy érdeklődést még fokozta az a körülmény, hogy a bonyolult katonai per ítélete szombat estétől hétfő estig vajadott.

A hadbíróóság szombat éjszakai tárgyalásán Nagulescu őrnagy, királyi biztos választotta az elhangzott vádbeszédekre, majd dr. Felderber bukaresti ügyvéd, a vádlott alezredes bátyja, nagyhatású védőbeszédében replikázott a királyi biztos beszédére. Ekkor már 11 óra felé járt az idő. Az emberek egymás felébe sugták: nem lesz ma ítélet. Bár minden jel arra mutatott, hogy szombat este befejezést nyer a monstreper tárgyalása. Újabb replikák hangzanak el úgy a védelem, mint a vád részéről. Tizenkettőkor hétfő délelőttre halasztotta Trailescu tábornok, tanácselnök a tárgyalás folytatását.

Ferderber alezredes elégtételt kér

Hétfő reggel ugyancsak hatalmas érdeklődés kíséretében folytatódik a tárgyalás. Zárszó jogán a vádlottak emelkednek szólásra. Ferderber alezredes beszél először. Hangja erőteljes és szavaiba lendületet visz bele. Reflektál az ellene emelt vádpontokra. Mindenekelőtt leszögezi és emelkedett hangon hangsúlyozza, hogy a hamisításra való felbujtásra vonatkozó vádpont érinti őt a legáltalában. Ez a vád nélkül minden pozitív alapot és kegyetlenül belevág katonái és emberi becsületébe. Majd a sajtóorgánumban megjelent ferde híradásokról beszél. Végül kéri a hadbíróóságot, szolgáltasson számára elégtételt azzal a hajszával szemben, amely a vádlottak padjára sodorta őt.

A főhadnagy ur könnyezik

Constantinescu Valér kapitány beszélt ezután. Hivatkozik puritán katonai multjára és igyekszik elhárítani magáról a súlyos vádakot. Kéri a hadbíróóságot, honorálja védőinek argumentumait. Ezután Anton Dem. Teodor főhadnagy szól a hadbíróóság tanácsához. Szemeibe könny tördül és el-elcsukló hangon kezdi szavait. Tudatában van azoknak a vétségeknek, amelyeket elkövetett, kéri azonban a hadbíróóságot, méltányolja a tárgyalás menetében tapasztott őszinteségét és könyörületét fér családjával és gyermekeivel szemben.

Minden vádlott felmentést kér

Ezután sorban a többi vádlottak juttatják kifejezésre kívánásaikat. Mindnyájan felmentésüket kérik. Délelött 11 óra. Az emberek órájukat nézik és a közönség padsoraiban az "aggodalom" moraja zúg: úgy látszik ma délelött sem lesz ítélet.

Telnek az órák

Az elnök felolvassa a vádpontokra vonatkozó kérdéseket, amelyekre a hadbíróóságnak felelnie kell az ítélehozzátalban. Több mint husz vádpontra, több mint hetven kérdésre kell válaszoljon a katonai törvényszék. Az elnök még mindig olvassa a kérdések szövegét. 12 óra!

A vádpontokra és a kérdésekre vonatkozólag újra élenk vita veszi kezdetét. Az egyes pontokra vonatkozólag úgy a védelem, mint a vád módosító javaslatot tesz. Az elnök felülgesszi a tárgyalást. Egymás után peregnek a percek. 1 óra! A tanács újra elfoglalja helyét. A hadbíróóság több-keveseb honorálja a védelem és a vád kérelmeit kérdések szövegét illetőleg. Délután

három órára tüzik ki az ítélet kihirdetését.

A hadbíróóság ítélehozzátalra vonul vissza, az emberek sokasága szétoszlik.

Délután három óra. Hatalmas tömeg lepi el a kaszárnya udvarát, a folyosókat és a tárgyalótermet. A tömeg egyre nő, az idő egyre gyorsabb tempóban halad előre. Telnek a percek, minak az órák. A várakozás, az izgalom egyre fokozódik. A vádlottak lehorgasztott fejjel sétálnak le és fel a folyosón. Ferderber alezredes, aki az egész tárgyalás folyamán nyugodt volt, most látható idegességgel áruul el. Ő is minden második perében nézi az óráját. Rezig-náltan mondja:

— Ez nem sok jót jelent.

Az ítélet A szürkület fátyolos homálya és az égó lámpák jelzik az est közeledtét. Egyszerre csak megnyílik a tárgyalóterem ajtaja és a terem egy pillanat alatt zsúfolásig megtelik. Halálos csendben kezdte meg Trailescu tábornok, tanácselnök az ítélet kihirdetését. Az izzó hangulatot fagyos leheletű dermedtség váltja fel.

Ferderber alezredest a hadbíróóság felmentette a vád és annak következményei alól. Anton Teodor főhadnagyot bűnösnek minősítette és két évi fogságra ítélte a hadbíróóság. Constantinescu Valér kapitányt 8 hónapra, Maciuceanu főhadnagyot hat hónapra, Cantea Radu törzsrőmestert ugyancsak hat hónapra ítélték. A másodrendű vádlottak közül Sajovits és Kiss schimbásokat 5-5 hónapra, Bay Ferenc, Weinberger, Herskovits, Schreiber és Grünstein schimbásokat 4-4 hónapra, gróf

NÉHÁNY NAP MŰLVA

már nem kaphatja az alábbi kedvezményeket:

- 1. 2.500 lei bolti ár helyett 1.900 leiért
- 2. 190— leies havi részletben
- 3. 1000— lei értékű nyolc Wells regényt ingyen

H. G. WELLS világhíres, izgalmasan érdekes és praktikus tudást nyújtó **Az Élet Csodái** című mű megrendelése esetén.

CSELEKEDJÉK tehát, vágja ki és küldje be nyitott borítékban egy lejes bélyeggel az alábbi megrendelő és ajándékszelvény.

Novitas Kt., mint a Pantheon irod. int. rt. Budapest megbízottja Cluj, C. Victoriei 35.

Ezennel előfizetek H. G. Wells és J. Huxley Nagy Biológiájára 1900— leies áron, melyet **Junius 1-től kezdődőleg**

havi 190— leies részletekben törlesztek. Az általam aláhuzott 8 Wells-regényt egészvásonkötésben ingyen és bérmentve ajándékvál kapom. Tudomásul veszem, hogy a mű ez év karácsonyára készül el, míg az ajándékregényeket június, július, augusztus és szeptember hónapokban két-kötetként küldik. A havi részleteket postán küldöm.

Név, foglalkozás, pontos cím:.....

AJÁNDÉKÖTETEK: 1. Anna Veronika. 2. Az istenek eledele. 3. Egy jámbor lélek története. 4. A láthatatlan ember. 5-6. William Clissold világa. 7. Mr. Polly lázadása. 8. Amikor az üstökös eljön. 9. Fegyelme... 10. Élet és kaland. 11-12. Tono Bungay. 13. Mr. Britling. 14. Csó dálatos történetek. 15. Az álc. 16. Bea-by. 17. Mr. Lewisham és a szerelem. 18. A tengeri tündér. 19-20. A szenvedélyes barátok.

Bethlen Balázs	49.636	74.897	49.064	26.106	57.783
István, Ramocea és Leonhard schimbások	126.591	119.427	133.253	102.864	41.440
pedig 2-2 hónapi fogságra ítélt	19.655	129.552	83.370	108.862	134.144
a katonai törvényszék. Mihali és Szász Antal schimbásokat felmentették.	47.228	30.948	10.519	140.286	89.272
Az ítélet kihirdetése után az elítélteket nyomban őrizetbe vették a szuronyos katonák. (d)	144.363	10.880	64.559	32.986	1711
	33.774	40.821	89.876	110.414	97.151
	104.168	80.578	104.523	78.617	82.317
	117.856	83.132	137.202	67.910	109.643
	97.978	116.731	80.799	128.542	130.300
	50.001	138.466	63.575	116.350	44.813
	70.766	34.187	81.339	42.478	13.904
	11.631	107.941	109.385	20.901	8120
	110.230	94.415	130.789	46.043	62.929
	117.527	31.429	25.741	65.388	126.654
	43.624	7231	123.844	89.714	130.170
	65.690	56.421	131.561	18.694	115.632
	77.439	68.433	42.017	17.914	60.49
	128.287	71.219	75.860	47.967	32.225
	28.462	87.546	7925	13.030	73.276
	21.633	141.934	2187	43.578	128.007
	84.138	36.432	58.759	97.026	12.481
	703	111.841	63.960	138.315	49.961
	88.673	17.323	62.361	101.016	74.101
	18.203	23.187	26.215	11.643	101.890
	138.813	16.336	135.610	65.305	60.947

Hétfőn kettős huzást tartott a Zsidókórház sorsjátéka

Pénteken huzzák a hátralévő 200000 lejes és Junius elsőjén az egymillió nyereményt

Ma délután folytatták a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület sorsjegyeinek huzását. A vasárnap elmaradt huzás miatt ma dupla sorsolás volt, amelynek egyik 10.000 lejes nyereményét Krausz marosludasi kereskedő nyerte meg.

Az érdeklődés a huzások iránt egyre fokozódik, annál is inkább, mert pénteken egy 200.000 lejes, Junius elsőjén pedig az egy millió nyeremény kerül sorsolásra. A huzás ma kedden és holnap szerdán folytatódik. Az érdeklődés fokozódásának legkétszertelenebb jele az, hogy a sorsjegykészlet fogytán van. A még rendelkezésre álló sorsjegyek Kolozsváron az utcai árusoknál, a Széchenyi-tér 39. alatt és a Központi Sorsjegyirodánál, Piata Unirii 20. alatt kaphatók. Marosvásárhelyen az Ideál gyógyszerárban, Erdélyi ékszerésnél és a tőzsdeben kaphatók sorsjegyek. Nagyváradon az Unio-banknál és a tőzsdeben, Temesváron és Aradon szintén a tőzsdeben.

A ma kisorsolt nyeremények jegyzékét a következőkben adjuk:

100 lejt nyertek:	119.021	58.089	129.937	88.828	53.228
	12.729	123.909	51.928	68.717	146.848
	24.071	50.933	83.658	14.414	2204
	79.609	62.543	105.625	69.912	104.784
	49.936	47.723	8589	38.069	57.563
	126.143	54.876	141.185	55.286	37.796
	89.489	97.315	28.804	36.856	66.359
	65.212	14.879	8876	72.846	63.231
	5701	123.978	98.311	133.364	120.152
	14.059	13.978	13.782	14.083	60.593
	127.759	109.716	4984	28.453	39.689
	122.500	78.249	71.884	76.348	125.902
	38.482	93.819	57.021	81.763	5176
	131	194	88.270	67.598	89.145
	55.832				

200 lejt nyertek: 29.309, 71.412, 145.829, 116.677, 40.464, 85.687, 115.225, 146.882, 1314, 140.252, 74.523, 125.878, 50.822, 110.627, 27.724, 5894, 72.933, 47.268, 143.957, 142.704, 120.554, 118, 114, 144.758, 99.470, 104.440, 108.044, 76.246, 141.251, 68.785, 139.726, 92.927, 17.213, 13.881, 76.369, 146.558, 12.731, 112, 370, 122.931, 5912, 54.080, 115.263, 34.080, 144.924, 135.562, 65.793, 72.639, 129.161, 62.535, 102.279, 101.535, 81.110, 21.339, 33.610, 140.894, 6727, 35.844, 51.957, 29.492, 33.938, 40.543, 108.774, 17.182, 126.092, 99.317, 58.355, 464, 124.244, 26.207, 122.859, 98.441, 138.643, 115.154, 14.916, 33.771, 41.936.

nandátomat? ban hangsu... si engedélyek... ti és nincs... vésére, hogy... —mielőtt ez... jejar —nem-e... azokat.

ári tiltakozás svári előadása... as helyen szá... on megjelent... üléssé alakult... tványára mélt... ációban fejez... tinai munkás... beszűkítésé

agyta ket

k kijelentésére... gu határozata... t jelenti, hogy... iszter is cser... eket. Schumy... esen a Heim... st és újságírók... lépett a Heim... ds azokat a... is, akik a tör... ndnak a Heim...

lás után mbucóba

atérésének napi napot.

ernambucói vá... zepellin vissza... a mai napot... apnak prokla... mines ma tani... nyithatnak. A... rtó kereskedő... tetéssel sújtják... s szerin reggel... nég 250 kilomé... tól.

Wolff távirati... ted Press per... mely szerint a... gel helyi idősza... kor leszállott a... en.

ilkost! az elfogott

ndett erőtetett... niatt. querten Péternek... ylkosnak kihall... n folyamatban... nyan pontos ada... z kizárja a lehe... me a gyilkos és... gallálna a cselek... A tömeggyilkost... k színhelyére s... llomást adott és... r sem került ön... arra vall, hogy... zzián valóban a... t rendőrkézre.

mindennemű célokra legolcsóbban kaphatók: Timisoara II. No. 2. fabrica Timisoara.

Uj férfi- és flu-ruha üzlet

Kész ruhák, valamint saját szabóságom által, saját szöveteimből készült férfi- és flu-ruhákat, trenchet és kabátokat legújabb divat szerint készítve, legelőnyösebben szerezheti be Mendel Lajosnál CLUJ, Calea Reg. Ferdinand volt Wesselényi-utca 2/A szám

Az utolsó évek leg-hatalmasabb regénye

Ludwig Lewihson: AZ ÖRÖK SZIGET

Négy nemzedék zsidó-jának története Oroszországtól Amerikáig A zsidó regényirodalom remeke!

Ára: fűzve 272, kötve 374 lei. Rendelje meg!

Uj Kelet könyvosztálya Cluj

Szabott árak!!! Szolid kiszolgálás!!!

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Strad. Matei Millo 6.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak törzsszerű megjelölésével engedjük meg.

A kolozsvári ortodox zsidóság bizalomnyilvánítása Glasner főrabbinak. Egy újonnan megjelent napilap bulvárdízü reklámhajtással cikksorozatot közöl egy ismert egyén rögeszméjéről inspirálva Glasner Akiba ort. főrabbit gyalázva. A hitközség már régebben álláspontot foglalt az ügyhöz méltóan. A tegnapi napon a hitközség vezetői és százakra menő hívek tábora demonstrált a főrabbi mellett, kinek a nevében elsőnek a hitközség nesztorja, Boskovics József adott kifejezést a hívek felháborodásának, biztosítva a köztiszteletben álló főrabbit szeretetükről és ragaszkodásukról. A hivatalos vezetőség nevében Schwartz Jakab elnök mutatott rá arra a sajnálatos körülményre, hogy a hitközség nem tehet egyebet, mint azt, amit még múlt évben tett meg, hogy az illetőt, aki a támadások mögött áll, megfosztotta a hitközségi tagokat megillető összes jogaitól, a talmdiszták nevében pedig Rosenzweig Emánuel szólott hasonló szellemben a főrabbihoz, aki megatva mondott köszönetet a spontán megnyilvánult és méltóan kifejezett elégtételért.

Orvosi hír. Dr. Ligeti Sándorné Somogyi Ilona dr. szemorvos rendelését Strada Radu 9. szám alatt (volt Boeska-utca, a Barátok temploma mellett) megkezdte. Rendel 11-12 és fél 3-tól fél 5-ig. Telefon 4-55.

A WIZO választmányi ülése ma, kedden délután 5 órakor a Szövetség helyiségében, Strada Baron L. Pop 10. ülést tart, melyre a tagok teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

Emésztési gyengeség, verszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküritések, kelések, furunkulások esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérferfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz hatása mindig kitünően bevállik. A Ferenc József keserűviz kapható gyógyszerárterekben, drogériákban és fűszerüzletekben.

Magkereskedelmi kongresszus Budapest. Budapestről jelentik: Mauthner Alfréd elnöklete alatt a Lloyd-palota dísztermében ma kezdte meg ülésezését a nemzetközi magkereskedelmi kongresszus, amelyen a magyar delegátusokon kívül 16 államból összesen mintegy 200 delegátus vesz részt.

Pusztító orkán Felső-Ausztriában. Bécsből jelentik: Felső-Ausztriában a Duna egyik mellékfolyójának, a Traunnak völgyében tegnap pusztító erejű hatalmas vihar vonult át. A háromnegyedórás zivatar az erdőekben is nagy károkat okozott, ahol százados fákat esavart ki tövestől. A villámesapások több helyütt tüzet okoztak, de a vihar nyomában járó erős zápor eloltotta a tüzeket.

Angliának rövidesen kétféle munkanélküliség lesz. Londonból jelentik: Az angolországi munkanélküliség problémája egyre aggasztóbb méreteket ölt. Ismeretes, hogy Thomas miniszter kénytelen volt az alsóházban bejelenteni, hogy május 13-ig a munkanélküliek száma 27.504-el 1 millió 239 ezer 500-ra emelkedett és ezzel 634 ezer 838 munkanélkülivel lett több, mint tavaly ugyanebben az időben. A munkáspártban is számolnak azzal, hogy ez a szám emelkedni fog és rövidesen Angliának kétféle munkanélkülisége lesz. Igaz ugyan, hogy a kormány 95 millió font sterlinget szavazott meg közmunkákra, azonban ez sem fogja megakadályozni a munkanélküliség számának gyarapodását. A miniszterelnök egyébként nincs megelégedve Thomas tevékenységével és a munkanélküliség enyhítésére irányuló intézkedéseket maga veszi a kezébe. Macdonald szemrehányást tett Thomasnak, hogy az ipari reformok terén nem elég agilis. A kormányból kivált Mosley utódjává Macdonald miniszterelnök kinevezte Attenty őrnagy munkáspárti képviselőt. A kinevezést a király is jóváhagyta. Mosley a lapok munkatársa előtt nyilatkozott és kijelentette, hogy megmarad a munkáspárt keretein belül és agitációját a munkanélküliség enyhítésének propagandája terén tovább is folytatni fogja.

Ujabb támadást intéztek a hindu önkéntesek a dharsanai sóraktárak ellen

Bombayban ismét folyt a vér

London, május 26. Bombayi jelentés szerint a nacionalista önkéntesek újabb attackot indítottak a dharsanai sóraktárak ellen. A karhatalom 115 letartóztatást eszközölt. Bombay tartományban több helyütt utcai harc folyt hinduk

és a rendőrség között. A sebesültek számát százötvenre teszik. Négy sebesült kórházba szállítás közben meghalt, többnek állapota szintén életveszélyes. Surat közelében egy bombamerényletnek husz sebesültje van.

Egy autóversenyző lefordult a versenypályáról. Párisból jelentik: A fontainebleau autóversenyen Manon ismert versenyző a cél előtt a versenypályára magas töltéséről gépkocsijával együtt lefordult. A gépkocsi zuhanás közben a levegőben háromszor megfordult s Manont a második fordulathoz kivetítette. Az autó a szerencsétlen versenyzőre zuhant és azonnal megölte.

Orvosi hír. Dr. Fischer Márton fogorvosi rendelését megkezdte Calea Regele Ferdinand Nr. 34 alatt. Rendel délelőtt 11-1 és délután 3-6 között.

Aki a tejet nem szereti, Ovomaltinelt az is megkedveli. Földregés volt Firenzében. Milánóból jelentik: Firenzében és Viareggio-ban 16 óras vihar után földregés volt. A lakosság az éjszakát a szabad ég alatt töltötte. A földregés káraitól még nem érkeztek jelentések.

Meghalt a sziget marselik. Szomorú időben eltávozott Mármaros-sziget nagy tréfacsinálója, Hersch Léb, az országszerte ismert marselik. Valami volt belőle Mendele Mocher Szófarimból, a nagy zsidó elbeszélőből. Ő is irg. szatirizált, csipkedett. Csak hogy míg Mendele regényekben szatirizált, addig Hersch Léb cikkeiben és főleg improvizált versekben. Érdekes ember volt, érdekes fejje. Ahol megjelent, lakodalmasoknál, vagy „szüdekén”, ott fellobogott az öröm, a jókedv és eltűnt a bu és bánat sötét árnyéka. Igazi, talpig cionista érzésű zsidó volt. Ma is, mint harminc évvel ezelőtt, töretlen lelkesedéssel követelte az ifjúságtól a cionista eszméhez való ragaszkodást, a Cionért való munkát. A pátriarchák korát érte el, közel száz esztendőét élt. Mégis most, hogy eltávozott, az az érzésünk, mintha egy fiatal, a társadalom számára sokat nyújtó férfi hagyott volna el bennünket. Husz kötet írás, sohezer elmés mondas, két folyóirat kötetét fogja hirdetni Hersch Léb, a tréfacsináló szép és hasznos földi pályáját.

Fischer Lajos beismerő vallomást tett. Budapestről jelentik: Fischer Lajos, a Fischer Vacuum Rt. sikkasztó igazgatója ma a vizsgálóbíró előtt részletes beismerő vallomást tett. Védője kérte elneorvosi megvizsgálását azon indoklással, hogy a családban többen is voltak elmebetegék.

Házasság. Goldmann Rózi Szászváros és dr. Schwartz Jenő nőorvos Marosvásárhely értesítik jóbarátaikat és ismerőseiket, hogy e hó 28-án Szászvárosban házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Freundlich Mörje Pestes és Stern Eszti ke urleány Píklód f. hó 18-án tartották meg eljegyzésüket.

Leölték az orosz lovasság főparancsnokát. Londonból jelentik: A lapok fenntartással közlik azt a Rigából érkezett hírt, hogy Muravjev, az orosz lovasság főparancsnokát Moszkvában ismeretlen merénylek fényes nappal leölték. A főparancsnok állítólag azonnal meghalt.

Berlinben megkezdte munkáját az olimpiaszt előkészítő bizottság. Berlinből jelentik: Az olimpiaszt előkészítő kongresszus ma megkezdte munkáját. A megnyitó ülésen Wirth bírodalmi belügyminiszter üdvözölte a kongresszus tagjait és kifejezte azt az óhaját, hogy Németországot is bízzák meg olimpiaszt rendezésével.

Nemzetközi szállító kongresszus Antwerpenben. Az európai szállító cégek és szervezetek ez év június 5-ikén Antwerpenben kongresszust fognak tartani. A gyűlésen angol, francia, német, csehszlovák, magyar svájce, jugoszláv, holland, svéd, dán, norvég, finn, lettland, belga és osztrák szállító szervezetek fognak tanácskozni szakmai problémákról.

Fizetésképtelenségek a német textilkereskedelemben. Berlinből jelentik: A Rexroth und Hertel konfekciós cég fizetésképtelenséget jelentett. Ugyancsak fizetésképtelen lett az Urner und Gross elberfeldi textilgyáros cég, amely 1875 óta áll fenn.

A dési WIZO és Trumpeldor műsoros estélye. Désről jelentik: Május 28-án, szerdán este fél kilenc órakor és június elsején, vasárnap délután fél 4 órakor a Vármegyei Színházban nagyszabású jótékonycélu műsoros estélyt rendeznek. Konferálni fog Hirsch Margitka, a különböző nemzeti táncokat előadják: Rosenthal Blanka, Klein Irén, Strohl Böske, Schwimmer Manyi, Feldmann Boriska, Hirsch Edith, Weinberger Ica. Szerepelnek még: Surányi Erzsé. Weinberger Ernő, Weinberger Lázár és Sámuel József, Dux Ducé, Gelb Rózi, Farkas Hus, Hersch Manyi, Rosenthal Gita, Hirsch Etus, Eger Andor, Grünfeld Jenő, Goldberger Hermann, Paeker N., Lusztig Cica, Hirsch Magda, Rosenzweig Sára, Bergfeld Rissu, Rosmann Evi, Groszmann Evi, Farkas Judit, Farkas Boris, Weinberger Nusi, Havas Kató, Reichenstein Sári, Wolf Mirjam, Bernát Magda, Fenyo René, Jakobi Baba és Grünfeld Jenő. Zongorakíséretet Gotlieb Mariska zongoratanárnő szolgáltatja.

Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését szív- és vérérdénybeteg részére megkezdte Buziás-fürdőn, Strada Avram Iancu 22. szám alatti Schausz-villában.

Északnémet biztosító társaságok fuziója. Hamburgból jelentik: A Hanseatische Versicherungs A. G. vom Jahre 1877, a Köln-Hamburger Versicherung A. G. és a Norddeutsche Versicherung A. G. elhatározta, hogy kimondja a fuziót. Az említett társulatok beleolvadnak a Norddeutsche Versicherung A. G.-ba. A társulatok koncentrációja pénzügyi körökben nagy feltűnést keltett. A Norddeutsche Versicherung A. G. egyébként alapítókéjét is fel fogja emelni.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN.

Egy nap Akárki Ur életéből

„Akárki Ur” — ez a furcsa név egy most megjelent regényből van véve. Ez a regény három nagy folió-kötet tesz ki és több, mint 1000 oldal terjedelmű. A regény hőst Akárki Urnak nevezte el a szerző. A név találó, mert Akárki Urban valóban magára ismerhet minden ember. Akárki Ur a mai átlagos ember, akinek testi és lelki életét írta meg H. G. Wells: „Az élet esodái” című munkájában. Mindjárt az elején elmond egy napot Akárki Ur életéből. Akárki Ur felöltözik, megreggelizik, elmegy a hivatalába, ebédel, sziesztazik, újra dolgozik néhány órát, este kávéházban zenét hallgat, közben gyomorégés ellen szódabikarbónát kér a pincértől, hazamegy és elalszik. Ez igazán szürke és egyszerű eseményláncolat, de csak lát-szólag az. Wells e 24 óra történetén keresztül bemutatja az egész emberi test működését. Frappansan, szellemesen megvilágítja, mi történik Akárki Ur szívében, gyomrában, veséjében, ideghálózatában és telefonközpontjában 24 óra alatt. A tudományos téma regényvé válik a kezében. Bevezet abba a nagyszerűen megorganizált Ford üzembe, ami Akárki Ur bőrfelülete alatt működik. Izmok, mirigyek, érzékszervek — mind-mennyi specializált, ügyes szakmunkás, aki kiszámított mozdulattal végzi feladatát. A munka megszátás tökéletes. Akárki Ur után újabb szereplő lép a regénybe: Egér Urfi. Megismerkedünk az ő életével is. Azután meglátogatjuk a fát és megnézzük, hogy osztja be az idejét. És amikor ismerjük már a föld szimpadának élő szereplőit, ellátogatunk a multba, sőt felülünk a tudomány-fantázia repülőgépjére és a jövő felhő fölé szállunk kékmedni. Tulajdonképpen nincs esoda. A természetben minden természetes. De ha Wells és tudós társa Julian Huxley vezetésével bejárjuk az élőlények birodalmát, a legegyszerűbbnek látszó jelenségek láttára is kitör belőlünk a felkiáltás: valóban esodák ezek, az élet esodái.

Triumph cipő elegáns, tartós és olcsó!
Kapható minden jobb üzletben.

Greta Garbo beszél...

(Hollywoodi levelezőnk től). Miközben a sorok nyomtatásában megjelennek, Greta Garbo valószínűleg egy egyáltalában nem „szaraz” szalokban, New York valamelyik kikötői kocsmájában ül egy asztal mellett és a barmixerrel egy whiskyt kér...

Vagy talán egy öreg szénszállító bárka szűk kabinjában áll és így szédüléséhez, egy hatalmas ir tengereshez:

— Ha el akarnám veled hitetni, hogy nem vagyok olyan nő, ugy-e, nem tudod elhinni? És ha azt magyaráznám neked, hogy a tartózkodásom itt, a borkán és a tengeren megváltoztatott, hogy mindenről új fogalmakat adott neked, hogy minden, ami eddig történt velem nem is történt meg — az arcomba mevetnél, ugy-e? És bizonyára halálra kacsagnád magad, ha bevallanám, hogy csodálatos megismerkedésünk azon a ködös éjszakán és az a megismerés, hogy te másféle ember vagy, mint a többiek furcsa, különös benyomást tett rám, megtanított másképp gondolkodni és a ged többre becsültelek, mint a többi embereket. Nem lehettem a felesége egy hazugsággal a szívemben, a valósgot pedig nem mertem bevallani. Most pedig rámkiláthat és megvehetesz és elkergethatsz... Mit is tehetek ezek után velem...

De teljesen mindegy, hogy valaki régi kikötői kocsmában, vagy egy székes bárka fedélzetén, vagy a coney Islandi egy virslisbódé előtt — a fontos az, hogy Greta Garbo beszél. Első ízben az Anna Christie című filmben, amelyet Eugene O'Neill híres színdarabja után filmbe vitt a Metro-Goldwyn és amelyet Greta Garbo beszélő-premierjének keresték ki a darab hősnője, Anna Christie svéd accentussal beszél. Még pedig nem csak az angol verzióban, hanem a németben is, amelyet szintén elkészít a Metro-Goldwyn, amelyben Nils Asther lett Greta Garbo partnere.

Ezzel mindaz a szóbeszéd, amely szerint a talkie Greta Garbo karrierjét legelőször is Amerikában derékra törte szerteoszlatott. Amikor a hangosfilm terjedni kezdett, sokan visszaemlékeztek, hogy az isteni Greta megérkezésekor 1925-ben három szót nem tudtak németül. Az emberek természetesen azóta sohasem hallották Greta Garbot beszélni, tehát megindult a szóbeszéd, hogy Greta Garbo erős svéd accentussal beszél. Greta Garbo szerződésének egyik legszigorúbban betartott pontja ugyan az, hogy azokon kívül, akiknek a feltelekkel feltétlenül dolguk van, a művésznő munkája alatt az atelierbe sem be nem léphet. Miután pedig Greta Garbo nagyon visszavonultan él magánéletében, elképzelhetjük, mennyi hiteleség volt ezekben az állításokban.

A valósg az, hogy ma már alig lehet az idegen hangsúly Greta Garbo angol beszédén úgy, hogy a felvétel alatt Clarence Brown rendező igen szor figyelmeztette, hogy erősebben hangsúlyozza az idegenszerűséget.

Greta Garbo hangja egyébként meglehetősen tönör althang, amely különösebb drámai jelenetek izgalmas variációi közepette az orgona hangjára emlékeztet.

A Metro-Goldwyn kiküldötti, akik annakidején megérkezésénél fogadták azzal tértek vissza az irodákba, hogy nem volt nagyon sikkesen öltöve, ha viselete sem volt előnyös, de egészen különös egyéniség és különleges hangja. És két kiváló tulajdonságának óvatos szavalásával lett világhírű — mi les most, amikor esodás egyéniségét esodás hangja is támogatni fogja szereplésében.

FELHIVOM a romániai égszonda érdekelte urak figyelmét arra, hogy saját tervei készülékemmel a szondát biztosan elotlanom. Érdeklődők írjanak „Biztos eredmény” jellegre a „Commercia” hirdetési irodába Kosice, Srobar-utca 8. (Csehszlovákia.)

Első osztályu orth. kóser penziókat Szovátán a fő centrumban fűdőigazgatósággal szembeni Krisztina villába helyezték át. Felvilágosítással szolgál Stark Ferencz.

Az egyetem a Temesvár zárta, az K. K. L. 30 százalékos

Timisoara-Temesvár Uj Kelet tudósítója szerint a Temesvári zsidóság az idén májusban rendezte a Temesvári zsidóság Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben.

Az egyetem a Temesvár zárta, az K. K. L. 30 százalékos. A Temesvári zsidóság az idén májusban rendezte a Temesvári zsidóság Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben.

Az egyetem a Temesvár zárta, az K. K. L. 30 százalékos. A Temesvári zsidóság az idén májusban rendezte a Temesvári zsidóság Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben. A rendezés célja az Avivák és Keren Kaj meggyűlést az idén Temesváron a Luna-teremben.

cipő elegáns, tartós és olcsó! Kapható minden jobb üzletben.

Az egész országban készülődnek a Temesváron rendezendő WIZO bázisra, az avivák-barissziánusok és a K. K. L. országos konferenciájára

30 százalékos vasuti kedvezményt kapnak a Temesvárra utazó delegátusok és vendégek

Timisoara-Temesvár, május 26. (Az Új Kelet tudósítójától). Ma már egyre tisztábban és világosabban bontakoznak ki a WIZO-ban tömörült erdélyi és bánáti zsidó asszonyok által június 8-án rendezendő avivák és Barissziánusok és a K. K. L. országos konferenciájára. A rendezés munkájában az egész országban az időpontban, ugyancsak Temesváron rendezendő országos nagykonferenciák, illetőleg konferenciák grandiózus mérései. A rendezés munkájában az egész országban az időpontban, ugyancsak Temesváron rendezendő országos nagykonferenciák, illetőleg konferenciák grandiózus mérései. A rendezés munkájában az egész országban az időpontban, ugyancsak Temesváron rendezendő országos nagykonferenciák, illetőleg konferenciák grandiózus mérései.

Az egész ország dolgozik a bázisért

A Temesvárra nap-nap után befutó delegátusok azonban arról is beszámoltak, hogy nemcsak a temesvári és bánáti zsidóság kívánja kivenni a részét ennek a nagyszabású két zsidó napnak a megrendezésében, hanem az ország egész zsidósága is megmozdult s nemcsak Erdélyben olyan kis város, amely nem képviselteti magát Temesváron, ezen a két felejthetetlen, izig-vérig zsidó napon. A WIZO bázisra, amely megrendezésében és kivételében emlékeztetni fog a nagy világvárosok mintáira, nap-nap után különböző városokból és igazán egészen jelentéktelen kis erdélyi falukból jönnek az értékesebb értékek ajándékok. Szinte biztos, hogy az erdélyi zsidóság ilyen természetű első manifestációjáról senki sem a legszegegyebb sem akar lemondani és ha már egész Erdély zsidósága nem is gyűlhet egybe erre az alkalomra Temesvárra, mindenki, akinek lehet, lába van, kezemunkájával, de legfőképpen egy ötlettel hozzá akar járulni a bázis és a konferenciák sikeréhez. Külön fejezetre kiállítás, színház, kabare és versenye tarthatnak számot a temesvári gyárosok, kereskedők és parasiták, akik ugyszólván fajra és valószínűleg tekintet nélkül, áldoznak erőfeszítésükkel, hogy a WIZO bázisra kiállítás kollektívja vetekedhessen még a legmagasabb nagyvárosi kiállításokkal. A WIZO-hölgyek is kitesznek magukért. Manapság Temesváron minden más munka szünetel s a kávéházakban és a szalonokban valóságos WIZO-bázis láz ejtette hatalmába az emberek. És ennek a grandiózus rendezésnek az élén dr. Roth Dezsőné, a WIZO országos elnöke áll, aki példás vezénnyel irányít mindent: a bázis felállítását, a bázis három színházát, kabare, tornaversenyeit, gyermekdeléseket s minden más attrakciót, ami változatos és felejthetlenné fogja tenni a két napot.

Az Avivák-Barissziánusok konferenciája

A WIZO-val karöltve lelkes tevékenységet fejt ki a temesvári Zakéntestület anyvitási mellett a többszáz bánáti avivák és barissziánusok, akik ugyancsak június 8-án rendezik elő az erdélyi Avivák-Barissziánusok VII. országos konferenciáját. Az ifjusági konferencia június 8-án délután érdeklődés nyilvánul a konferenciára, több száz ifjusági delegátus érkezik a Bánát fővárosába s részt vesz a konferencián és koszorúkat mind ingyenes lakással és kosztotással látják el a temesvári rendezők. Különös vívmányként könyvelhető el a temesváriak azt is, hogy az országos Temesvárra utazó delegátusok és vendégek részére 30 százalékos vasuti kedvezményt biztosítottak. De a temesváriak nem állottak meg itt, hanem tovább, mint valószínű, hogy újabb interjú eredményeként a vasuti kedvezményt sikerülni fog 50 százalékra emelni.

Aldunai kirándulás

A WIZO bázisját, valamint az avivák és a barissziánusok konferenciáját egy nagyszabású aldunai kirándulás fogja bezárni. A kirándulás két napos lesz s kezdetét veszi hétfőn este, amikor is az egész társaság külön vonattal leutazik Bázisra, ahonnan aztán kedden dunai gőzösn az egész társaság Orsovára utazik tovább. Orsováról a vendégcsereg átmegegy Ada-Kalehre, majd este egy orsovai műsoros táncestélyen vesz részt. A szerdai napon Hercules-fürdő meglepetésére kerül a sor, majd estére a kirándulók újból Temesvárra érkeznek. A kirándulás Románia legszébb vadregényes részét öleli fel s olyan látványosságban részesíti a vendégeket, hogy ez majd felejthetlenné teszi minden résztvevő számára a temesvári zsidó napokat.

(f. m.)

KÖZGAZDASÁG

A brailai terménykereskedők nagy vásárlásokat eszközölnek Olaszországnak a bánáti piacon

Timisoara-Temesvár, május 26. A napokban váratlanul új vevő jelentkezett a bánáti terménypiacon. Ez az új vevő, tehát Braila Olaszország számlájára hatalmas bevásárlásokat eszközölt. Ebben a pillanatban tehát hossz uralkodja a bánáti gabonapiacot s az összes befutó bégaai teherszállító vonatokat hatalmas rakodás alatt állanak. Eddigi értékelésünk szerint, több mint 10 ilyen teherszállító hajó, vagyis 200-300 vagon fog kikerülni Brailán keresztül Itáliába. Ennek az egész jelentős érdeklődés-

nek a hatása alatt a bánáti piacon optimisztikus felfogások alakultak ki, mennyiben számolnak azzal, hogy a jelenlegi depresszió helyzetben ez és még várható újabb olasz érdeklődés lényeges javulást fog előidézni. Itt említjük meg elég figyelemre méltó tényként, hogy az utóbbi napokban Ausztriából és Csehszágából is nagyobb kvantitású megrendelések érkeztek le a Bánátra. Ezek a buzaárak ab Kurtesra immár elvámolva 105-115 koronáért kerültek forgalomba.

gaton, elsősorban azonban az Egyesült-Államokban, szinte az alapja mindenféle gazdasági ténykedésnek.

Mirto kereskedelemügyi minisztert illeti az érdelem, hogy hozzájárult a kérdéshez és igyekszik törvényjavaslattal szabályozni a biztosítók működését.

A javaslat mindenekelőtt ki akarja küszöbölni azokat a társaságokat, amelyek kizárólag a sorsolásra vannak alapítva, tehát nem egyebek „lötőbankoknál”, a biztosítás minden ismérve nélkül. Minden társaság, amely biztosítási üzlettel foglalkozik, a törvény rendelkezése alá esik, kivéve a tengeri és folyami szállítási biztosítást, amelyek természete nem engedi meg a közvetlen ellenőrzést, mert e biztosítások többnyire külföldön kötettek, rég szankeionált nemzetközi szabályok szerint.

Biztosítási üzlettel csak részvénytársaságok foglalkozhatnak. A részvénytársasági formát az új javaslat kötelezően írja elő. Ezek a részvénytársaságok nem foglalkozhatnak más üzlettel, mint magával a biztosítással és viszontbiztosítással, de nem lehetnek alapítói és bel-, vagy kültagjai kereskedelmi vállalatoknak, vagy egyéb üzleteknek. Ezzel az intézkedéssel megszűnik annak a lehetősége, hogy biztosítási vállalatok autóképviseletekkel, vagy egyéb áruüzletekkel foglalkozhassanak, azonban megengedi a törvényhozó, hogy részvényeket vehessenek befektetési célokra. A részvénytársaságoknak legalább 2 millió lej alaptőkével kell rendelkezniük. Külföldi társaságoknak legalább kétszer ennyi tőkével kell alakulniuk. Az alaptőkének az alacsony volta lehetne kritika tárgya, maga az alaptőke azonban tulajdonképpen nem kell egyéb re, mint bizonyos bevezetési és adminisztrációs költségek, mert helyesen vezetett biztosítótársaság a rizikónak csak igen kis részét tartja meg maga, míg annak legnagyobb hányada viszont biztosítás útján oszlik meg az egész világon. Eppen ezért nem fontos az alaptőke nagysága.

Külföldi biztosítókkal szemben előírja a javaslat, hogy azok — mint eddig is — csakis a minisztertanács engedélyével dolgozhatnak Romániában. Ezt a rendelkezést a külföldi júdektúra mintájára fel kellett venni a javaslatba, mert a belföldi polgárok védelme épen a biztosítási üzlet nagy horderejénél fogva okvetlenül megkívánja azt, hogy a külföldi biztosítókkal szemben hathatós védelemben részesüljenek. Ugyanebből az elvből kifolyólag ír elő a javaslat a külföldi vállalatok számára szigorúbb intézkedéseket az ugynevezett díjtartalékokat illetően.

A díjtartalékok egy részét készpénzben lehet elhelyezni. A felügyeleti hatóság fogja megállapítani azoknak az elsődrendű bankoknak a listáját, amelyeknél e betétek elhelyezhetők, természetesen a Casa de Depuneri és a Banca Nationala kívül. A matematikai tartaléknak egy része készpénzben helye-

zendő el, még pedig abban a valutában, amelyben maga a biztosítás kötöttet. Különben is a felügyeleti hatóságnak igen tág a hatásköre, úgy a matematikai tartalék elhelyezése, mint az egyéb tartalékok tekintetében.

Erdekes rendelkezése a törvényjavaslatnak, hogy a vállalatok mindaddig nem fizethetnek 5 százaléknál magasabb osztalékot, míg a teljes alapítási költséget le nem irták.

A rendelkezések a felügyeleti hatóságot illetően igen tágak s annak még a vállalatok vezetésébe is adnak beleszólást. Így jogában áll a hatóságnak az igazgatósági üléseken résztvenni, olyan határozatokat, amelyek a tartalék elhelyezésére vonatkoznak és veszélyt rejtenek magukban, megfelelőbb, egyes esetekben az igazgatóságot, sőt a közgyűlést is összehívni. Sőt kérhetik a vállalat felszámolását és csődjét is.

Az új törvényjavaslat, amely remélhetőleg hamarosan törvényerőre fog emelkedni, megszüntetni van hivatva azokat a kinövéseket, amelyek ma a nagyközönség körében a biztosítótársaságokkal szemben bizalmatlanságot keltenek. Azonban az állapotoknak valódi szanalása csak akkor fog bekövetkezni, ha a felügyeleti hatóság összeállítására és működésére a törvény szellemében, minden politikától és egyéb illegális befolyástól mentes lesz.

Románia még gyermekkorát éli a biztosítások terén. Megfelelő törvénnyel és annak megfelelő alkalmazásával e téren rövid idő alatt igen jelentékeny eredményeket lehet elérni, eredményeket, amelyek közgazdasági szempontból rendkívül fontosak és nagy jelentőségűek.

Dr. K. J.

Egységes munkaidőben állapodtak meg a kolozsvári pénzintézetek. Tegnap délután a kolozsvári munkaügyi inspektorátuson nagyfontosságú tanácskozás folytak le a kolozsvári pénzintézetek egységes nyári és téli munkaidőjének megállapítása tárgyában. Az értekezleten tizenhat kolozsvári pénzintézet képviseltette magát, a banktisztviselők szövetségének érdekeit dr. Chirila, a szindikátus elnöke képviselte. A tárgyalások során a pénzintézetek delegátusai a banktisztviselők delegátusaival a következő egységes munkaidőt állapították meg: telen, szeptember 15-től május 15-ig fél 9-től 1-ig és délután fél 4-től 6-ig. Nyáron: május 15-től szeptember 15-ig fél 8-tól 2-ig, hétfőn délután pedig 4-től 6-ig. A pénzintézetek kérték, hogy június 20-tól július 15-ig, a félévi zárlat tartamára a téli munkaidőt léptessék életbe. Kérték továbbá, hogy az expedíciós személyzet délután is foglalkoztatható legyen, ennek ellenében a délelőtti hivatalos órákat annyival rövidebbre szabnák meg. Kérték továbbá, hogy a délutáni órák tartamára egy hivatalnok és egy gépirőnő tarthasson főlváltva inspekción. Ez utóbbi két pontban nem jött létre végleges megállapodás. A munkaügyi miniszter véleményét kéri előbb ki. Az új munkarend hétfőn már életbelép.

A francia vámemelések. Párisból jelentik: A francia kormány most tette közzé a vámemelésekről szóló rendeleteit, amely szerint a buza vámját 30-80 frankra emeli két mázsánként. Ez a rendelkezés a parlamentnek kivételes felhatalmazása alapján történik. Célja, hogy a francia buzaárakat emeljék. A liszt és egyéb buztermékek vámját ennek megfelelően szintén felemelték.

Tudatjuk, hogy édes jó anyánk, illetve testvérünk **özv. Becker Henrikné szül. Krausz Amália** aki a legpéldásabb hitves volt, követte őt hét előtt elbunyit édes apánkat. Folyó hó 25-én délután fél 4 órakor helyeztük örök nyugalomra a sorduci zsidó temetőbe édes apánk sírja mellé. Az egész életét betöltő szeretet és közelelenség teljesítés vitte el alig 59 éves korában. Mély fájdalommal gyászoljuk: Gyermekai: Tinike, Rózi, Vili, Jóska, Miki Menyei: Iboly és Bertus Vejei: Havas Mór, Kiss Sándor és Diósi Béla Unokái: Kis Erzsike, Becker Évike, Diósi Péter és Vera, Becker Ádám Testvérei: Menczer Józsefné Tilda, özv. Feigl Gyuláné Erne, özv. Jakab Árpádné Rózi és Krausz Ödön

Arbo beszél...

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

Arbo beszél... (further text)

OLLIA SUM... (Advertisement for OLLIA SUM)

Arbo beszél... (Advertisement for Arbo beszél...)

